

**Досвід ведення гібридних конфліктів;
міжнародне гуманітарне право;
захист цивільного населення під час збройного конфлікту;
міжнародний досвід вирішення конфлікту**

*анотований бібліографічний список
2018. – Вип. 27 (21-31 грудня). – 28 с.*

<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>

Зміст

Досвід ведення гібридних конфліктів	1
<i>Статті з періодичних видань</i>	<i>1</i>
Міжнародне гуманітарне право.....	5
<i>Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....</i>	<i>5</i>
<i>Статті з періодичних видань</i>	<i>7</i>
Захист цивільного населення під час збройного конфлікту	23
<i>Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....</i>	<i>23</i>
<i>Статті з періодичних видань</i>	<i>24</i>
Міжнародний досвід вирішення конфлікту.....	27
<i>Статті з періодичних видань</i>	<i>27</i>

Досвід ведення гібридних конфліктів

Статті з періодичних видань

1. **Агєєв А. "Перемога буде, коли наше суспільство об'єднається навколо однієї мети – "Україна в серці кожного" / Андрій Агєєв // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 6. Подано розповідь про бойовий шлях командира ротного опорного пункту – Олександра – однієї з окремих мотопіхотних бригад Сухопутних військ, що утримує оборонні позиції Об'єднаних сил на Донецькому напрямі.**
Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5583-%2820-12-2018%29.pdf>

2. **Гетманенко Е. "Я своих ребят из Крыма вывел. Как я им в глаза смотреть буду?" / Елена Гетманенко // Харьков. неделя. — 2018. — дек. (№ 44). — С. 13. Йдеться про заступника командира зенітного ракетно-артилерійського дивізіону 36-ї окремої бригади берегової оборони Військово-морських сил та Збройних сил України Юрія Загребельного, який**

був одним із тих, хто не зрадив присязі, коли в Крим прийшов "руський мир". Після того, коли він вивів своїх хлопців на материткову Україну, сам відправився в зону проведення антитерористичної операції, де загинув, захищаючи свою країну.

3. **Зоріна Я.** *Діставши завдання, снайпер сам вирішує, як діяти, не чекаючи підтвердження згори / Ярослава Зоріна // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 7. Подано розповідь про фронтове життя старшого солдата Сергія К. – учасника операції Об'єднаних сил, який після складного поранення вже повернувся у зону бойових дій. Зазначено, що Сергій нагороджений орденом "За мужність".*
Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5583-%2820-12-2018%29.pdf>

4. **Лабай В.** *На "нулях" стріляють завжди ... / Василь Лабай // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 4. Йдеться про бойові будні українських військовослужбовців на передових позиціях операції Об'єднаних сил. Наведено тези розмов із бійцями, зокрема, про порушення ворогом Мінських домовленостей.* Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5583-%2820-12-2018%29.pdf>

5. **Лазарєв В.** *"Іду захищати свою країну, щоб мій онук зростав під мирним небом ..." / Володимир Лазарєв // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 18. Висвітлено історію життя Валерія Боняківського за позивним "Кабул" – видатного художника з Полтави, успішного підприємця, відомого громадського діяча. З початком російської агресії на Сході України у складі перших добровольчих формувань він став на захист України і віддав своє життя за її свободу та незалежність. Валерій пішов у вічність. Проте він вирвав з лап смерті десятки своїх побратимів, що завдяки школі мужності Валерія залишилися живі. Наголошено, що орден "За мужність" третього ступеня, який він отримав посмертно, не поставив крапку на його бойовій біографії. Одна з доньок героя вирішила продовжити справу батька і за його прикладом стала до лав захисників України ... За свої 44 роки він*

написав близько тисячі полотен, які є окрасою експозицій не тільки України, а й більш як 34 країн світу. Двічі на рік обласна спілка художників Полтавщини проводить виставки картин Валерія. У школі, де "Кабул" навчався, йому присвячена одна з головних експозицій музею "Герої АТО". На екрани області вийшов документальний фільм "Герої Небесної Сотні" про бойовий шлях Валерія. Наприкінці минулого року вийшла книга "Кабул". Шлях мужності", до якої увійшли його вірші, оповідання та спогади рідних, друзів, бойових побратимів про життєвий шлях і воєнні будні героя. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5583-%2820-12-2018%29.pdf>

6. **Лосєв І. Підстави для занепокоєння** / Ігор Лосєв // День. — 2018. — 21-22 груд. (№ 233/234). — С. 26. Проаналізовано висвітлення українськими телеканалами можливого широкомасштабного вторгнення на територію України з боку Російської Федерації. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/media/pidstavy-dlya-zanepokoyennya>

7. **Масенко Л. Мовне питання у контексті війни України з Росією** / Лариса Масенко // Шлях перемоги. — 2018. — 19 груд. (№ 51). — С. 3. Розглянуто проблему вирішення мовного питання в умовах російсько-української війни. Наголошено на необхідності ухвалення найближчим часом у другому читанні закону про державну мову, що стане важливим фактором консолідації суспільства та зміцнення національної безпеки. Висвітлено спроби використати мовне питання в ході реалізації Росією імперського плану "триєдиного російського народу", до складу якого крім росіян, мають входити українці і білоруси. Висловлено думку, що утвердження української мови як державної забезпечить збереження державного суверенітету України та перемогу в протистоянні з агресором.

8. **Панчишин В. Ракетні катери типу "Лань" стануть основою ударної складової корабельного складу вітчизняного флоту** / Віталій Панчишин // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 11. Йдеться про

розроблені українськими конструкторами катери типу "Лань", які, на думку вітчизняних військових експертів, зможуть реально стримувати морські ворожі угруповання в північно-західній частині Чорного моря та в акваторії Азовського моря. Наголошено, що Росія сконцентрувала на Чорному морі нові кораблі, що несуть ударну ракетну зброю типу крилатих ракет "Калібр" дальньої дії. Україна має адекватно протидіяти цим силам і засобам. Зазначено, що особливо ефективною й асиметричною за характером відповіддю та чинником стримування стане застосування на приморському напрямку нових ракетних катерів типу "Лань" з відповідним ракетним озброєнням. Підсилення українських Військово-Морських Сил (ВМС) цими катерами може значно зменшити запал агресора, бо новітні протикорабельні ракети є серйозною загрозою для надводних кораблів різного класу противника.

Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5583-%2820-12-2018%29.pdf>

9. **Прокопенко М. Герої року — люди, які захищають країну /** Марія Прокопенко // День. — 2019. — 28-29 груд. (№ 235/236). — С. 2, 29. *Йдеться про те, що п'ятий рік триває де-факто війна Росії проти України. Анексований Крим, окуповані території Донецької та Луганської областей. І п'ятий рік абсолютно різні люди — десятки тисяч чоловіків та жінок — не дають агресору перетворити життя в Україні на хаос, захищаючи нашу країну від російського вторгнення.*

Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/geroyi-roku-lyudy-yaki-zahyshchayut-krayinu>

10. **Тимофеев В. Новогоднього перемир'я в Донбасі не буде /** Виктор Тимофеев // КП в Україні. — 2018. — 21 дек. (№ 189/190). — С. 3. *Йдеться про те, що в столиці Білорусі пройшло останнє в цьому році засідання Тристоронньої контактної групи по Донбасу. На цій зустрічі Україна запропонувала Росії ввести новорічне перемир'я в Донбасі і обмін заручниками і засудженими з представниками так званих самопроголошених ЛДНР за формулою "23 на 23" і "66 на 19". Глава*

української делегації на переговорах Євген Марчук заявив, що не вдалося досягти угоди про перемир'я на період різдвяно-новорічних свят.

11. **Тригуб О. Полеглим у борні присвячується ...** / Олексій Тригуб // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 19. *Йдеться про створення у Бердичівському гарнізоні музею операції Об'єднаних сил (АТО). Зазначено, що ідея створення експозиції виникла в начальника 30-го Гарнізонного будинку офіцерів (ГБО) рівно рік тому. Тоді ця установа була визнана найкращим Будинком офіцерів у Збройних Силах України. Можливо тому як своєрідний бонус він отримав кошти на оновлення наочної агітації. Начальник ГБО знає історію загибелі кожного, чиї фото містяться на стенді, присвяченому загиблим землякам. Зазначено, що за 10 років війни в Афганістані загинуло 20 бердичівців, а від початку бойових дій на Сході України – вже 28...*

Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5583-%2820-12-2018%29.pdf>

12. **Україна звернулася до Трибуналу ООН з морського права** // Юрид. вісн. України. — 2019. — 30 листоп. – 6 груд. (№ 48). — С. 2. *Зазначено, що Україна поінформувала Міжнародний трибунал Організації Об'єднаних Націй з морського права про збройне захоплення російськими військовими українських суден та екіпажів у Керченській протоці. Зокрема, звернено увагу трибуналу на тривалу практику дискримінаційного переслідування українських та іноземних суден, які планують пройти через Керченську протоку до Маріуполя, Бердянська та інших українських портів.*

Міжнародне гуманітарне право

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

13. **Живко З. Б. Технології кримінального аналізу у практиці протидії кіберзлочинності** / З. Б. Живко, Т. В. Рудий, В. В. Сенік // Соц.-прав. студії. – 2018. – № 2. — С. 42-47. *Розглянуто нормативно-правові чинники, які становлять правову основу засад протидії кіберзлочинності,*

ідентифіковано проблему протидії кіберзлочинності. Виокремлено базові елементи реалізації інформаційно-аналітичної діяльності, якими є інформаційно-аналітичні системи – системи зв'язку та трансмісії даних, інформаційна інфраструктура, бази даних правової інформації, технічні, програмні, лінгвістичні, організаційні засоби. Здійснено аналіз стратегії застосування сучасних систем кримінального аналізу підрозділами Національної поліції України та реалізацію моделі поліцейської діяльності, керованої аналітикою «Intelligence Led Policing». Текст: http://www2.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/biblioteka/sps/sps_2018_2/07.pdf

14. **Нікіпєлова Є. М. Правове забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки Республіки Польща** / Є. М. Нікіпєлова // Ефективність держ. упр. : зб. наук. пр. / Львів. регіон. ін-т Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – 2018. – Вип. 1. – С. 158-167. – *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп16157-1(54)*. Наведено результати дослідження законодавства Республіки Польща у сфері безпеки як необхідного чинника європейських і євроатлантичних інтеграційних процесів. Зазначено, що зі зміною політичного й економічного курсу Польща починає активно впроваджувати принципи демократичного розвитку суспільства та створювати правову державу, формуючи нову нормативно-правову базу. Зауважено, що стратегічним напрямом зовнішньополітичного розвитку країни стає кардинальна зміна пріоритетів на користь Заходу: інтеграція в європейські та євроатлантичні структури. Доведено, що робота одночасно у двох цих напрямках, що доповнюють один одного, допомагає державі вийти на новий рівень розвитку й існування. Текст: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_54/fail/20.pdf

15. **Трухан В. О. Фіксація біометричних даних у пунктах пропуску через державний кордон України та в контрольних пунктах в'їзду–виїзду як складова частина системи антитерористичних заходів** / В. О. Трухан // Право і сусп.-во. – 2018. – № 4, ч. 2. — С. 49-54.

Досліджено основні сучасні системи біометричної індефікації, виявлено їхні переваги та недоліки. Запропоновано комплекс заходів щодо посилення контролю за в'їздом в Україну, виїздом з України іноземців та осіб без громадянства, додержання ними правил перебування на території України.

Текст:

http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/4_2018/part_2/11.pdf

16. Харитонов С. О. Військові злочини в системі кримінального законодавства України / С. О. Харитонов // Вчені зап. Тавр. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Юрид. науки. – 2018. – Т. 29 (68), № 5. — С. 107-111. *Визначено місце інституту військових злочинів у системі кримінального законодавства України. Указано критерії систематизації. Простежено зв'язок між системою військових злочинів та іншими системами Кримінального кодексу України.* Текст: http://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/5_2018/22.pdf

Статті з періодичних видань

17. Андрій Парубій: "Переконані, що Британія була і буде найбільшим стабілізуючим фактором у Причорноморському регіоні" / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. — 2018. — 22 груд. (№ 247). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про зустріч Голови Верховної Ради України (ВР України) Андрія Парубія із делегацією Парламенту Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії на чолі з головою Парламентської групи дружби з Україною Джоном Віткінгдейлом. Обговорено шляхи покращання взаємодії між Україною і Сполученим Королівством Великої Британії та Північної Ірландії на міжпарламентському рівні та ситуацію, що склалася в акваторії Азовського і Чорного морів. Андрій Парубій зазначив, що за останній рік безпекова ситуація в Україні погіршилась, та назвав однією з найбільших проблем берегову лінію Приазов'я. Він нагадав, що воєнний стан було введено для приведення у бойову готовність Збройних сил України, та акцентував увагу на ухваленому нещодавно законі про*

прилеглу зону, який створює більш ефективну оборону, чітко визначає берегову лінію і регламентує особливості використання збройних сил. Голова ВР України закликав посилити санкції проти Росії і подякував за рішення уряду Британії підтримати Україну з метою зміцнення її оборонної спроможності та розширення програми "Орбітал" з підготовки морських піхотинців і сил спеціального призначення. "Переконані, що Британія була і буде найбільшим стабілізуючим фактором у Причорноморському регіоні", – підкреслив Андрій Парубій.

Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311705>

18. Власенко В. Найближчим часом ЗСУ отримають нове ракетне озброєння : за час дії воєнного стану обороноздатність нашої країни значно зростає / Вікторія Власенко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 27 груд. (№ 244). — С. 2. *Йдеться про робочу поїздку Президента України Петра Порошенка до Житомирської області, в межах якої він взяв участь в урочистій церемонії передачі військовим частинам Збройних сил модернізованого й відремонтованого озброєння та військової техніки. Петро Порошенко повідомив про заходи, вжиті під час воєнного стану, та наголосив, що таким чином "ми продемонстрували, що в разі початку широкомасштабної агресії буде набагато збільшено ціну, яку Росія заплатить за свої авантюрні й безвідповідальні дії". Глава держави підтримав позитивне рішення Верховної Ради України (ВР України) щодо створення можливостей для закупівлі закордонної імпортової оборонної продукції, що, на його думку, значно посилить бойові спроможності українського війська. Президент України відзначив затвердження воєнної складової Державного бюджету на 2019 рік та наголосив, що таке фінансування дає змогу передавати у Збройні сили України (ЗСУ) нове озброєння й техніку. Під час зустрічі з Радою ветеранів Петро Порошенко висловив думку, що "ветерани – це той фундамент, на який мають спиратися ЗСУ" і відзначив налаштованість ЗСУ на ефективну співпрацю з ветеранськими організаціями. Під час зустрічі обговорено*

питання діяльності капеланів і психологічної реабілітацію військових, запровадження ефективних механізмів для вироблення стресостійкості й лідерства. "Сьогодні народ довіряє українській армії. І я пишаюся й вітаю Збройні сили", – заявив Верховний Головнокомандувач. Він наголосив, що українська армія "наростила свій потенціал і слугує гарантом української незалежності". Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/najblizhchim-chasom-zcu-otrimayut-nove-raketne-ozb/>

19. **Воєнний стан зупинив можливі провокації на суші й морі** // Голос України. — 2018. — 28 груд. (№ 250). — Електрон. ресурс. *Йдеться про коментар у Фейсбуці Першого заступника Голови Верховної Ради України (ВР України) Ірини Геращенко щодо закликів до Президента України прозвітувати про воєнний стан. "Воєнний стан зупинив продовження можливих провокацій РФ на суші й морі. У десяти регіонах було відпрацьовано механізм координації військових і керівництва цивільних адміністрацій у разі ескалації. Нам вдалося мобілізувати наших західних партнерів. Я впевнена, що буде прийнято азовський пакет санкцій – після проходження всіх необхідних дебатів і процедур", – наголосила Ірина Геращенко. Політик висловила впевненість, що світ має сприяти звільненню українських моряків-військовополонених, а також зазначила, що воєнний стан мобілізував самих військових, спрацював як "відповідний маркер готовності дати відсіч".* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311836>

20. **Головко О. Нацбезпека: уникнули найгіршого сценарію** / Оксана Головко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 27 груд. (№ 244). — С. 2. *Подано тези виступу Президента України Петра Порошенка на засіданні Ради національної безпеки і оборони (РНБО). Глава держави повідомив про припинення воєнного стану з 14.00 26 грудня та зазначив, що це рішення ґрунтується на аналізі всіх складових поточної безпекової ситуації в державі. Петро Порошенко проінформував про зміцнення оборонної сфери внаслідок запровадження воєнного стану та доручив*

проінформувати про відповідні заходи українське суспільство. Президент України відзначив, що підтримка та конкретні дії міжнародних партнерів України, їхній тиск на Кремль разом із введенням воєнного стану в десяти областях держави зупинили найгірший сценарій Російської Федерації (РФ). Президент як Верховний Головнокомандувач Збройних сил України передав слова підтримки захопленям Росією українським морякам і пообіцяв зробити все можливе, щоб якнайшвидше повернути їх в Україну.

Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/nacbezpeka-uniknuli-najgirshogo-scenariyu/>

21. **Жирб Г. Французький фотопогляд на українську війну /** Гаель Жирб ; Спілкувався Дмитро Завтонов // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 16. *Подано матеріали інтерв'ю з відомою французькою фотожурналісткою Гаель Жирб, яка більше десяти років займається документальною фотожурналістикою. Її репортажі розповідають як про незвичні субкультури арабів і циган у Франції, так й історії про різні проблемні місця Африки, Південно-Східної Азії і Східної Європи. В Україні Гаель Жирб періодично працює вже майже два роки, а першим знайомством із війною на Сході нашої держави були зимові події 2017 року в м. Авдіївка. Акцентовано увагу на фотовиставці "У воротах Європи", що відбулась в Україні, а також на міжнародному фестивалі у Франції, де було представлено більшу частину роботи в Україні під назвою "4 роки війни та трохи більше ...".*

Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5583-%2820-12-2018%29.pdf>

22. **За період воєнного стану зміцнено обороноздатність держави та посилено протиповітряну оборону // Нар. армія. — 2018. — 27 груд. (№ 52). — С. 2.** *Наведено тези виступу Президента України — Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України Петра Порошенка на нещодавній зустрічі з військовослужбовцями, які виконують завдання у районі проведення операції Об'єднаних сил. Президент подякував українським бійцям за самовіддане служіння українському народу. Глава*

держави зазначив, що нині вже можна підбити деякі підсумки застосування воєнного стану. Так, наголосив Президент, "у напрямку зміцнення обороноздатності зроблено чимало, зокрема, посилено протиповітряну оборону. ... Ми наростили сили та засоби Повітряних Сил України на загрозованих напрямках".

Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5584-%2827-12-2018%29.pdf>

23. За підсумками року польовим обмундируванням, взуттям і спорядженням захисників України повністю забезпечено // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 2. *Подано матеріали брифінгу в Міністерстві оборони України, на якому начальник відділу планування забезпечення речовим майном управління речового забезпечення Центрального управління речового забезпечення Збройних Сил України (ЗСУ) Тилу ЗСУ полковник Віталій Вознюк проінформував присутніх про деякі підсумки роботи року, що минає, стосовно всебічного забезпечення військовослужбовців українського війська обмундируванням, спорядженням, амуніцією та іншим речовим майном.*

Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5583-%2820-12-2018%29.pdf>

24. Завтонов О. Експерти НАТО бачать наш прогрес в удосконаленні військової освіти / Олександр Завтонов // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 10. *Йдеться про Програму НАТО зі вдосконалення військової освіти (DEEP – Defence Education Enhancement Program), що працює в Україні з 2012 року. Зазначено, що з 2014 року Програма втілюється в Інституті Військово-Морських Сил (ВМС) Національного університету "Одеська морська академія". За цей час особовий склад військового навчального закладу досягнув певних успіхів. Цього року в межах Програми перед Інститутом ВМС були поставлені конкретні завдання, а також надано рекомендації від колег із Північноатлантичного альянсу. Саме про виконання цих завдань та перспективи майбутньої співпраці йшлося під час зустрічі між представниками Міністерства оборони України на чолі з першим*

заступником Міністра оборони України Іваном Руснаком та експертами Програми НАТО з удосконалення військової освіти.
Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5583-%2820-12-2018%29.pdf>

25. **ЗС України виконали більшість запланованих на час воєнного стану заходів** // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 2. Подано інформацію про зустріч міністра оборони України Степана Полторака із Спецпредставником Державного департаменту США Куртом Волкером з обговорення питань регіональної безпеки та ситуації в Азовському й Чорному морях, а також динаміки мілітаризації Росією окупованих територій Донбасу та АР Крим. На зустрічі С. Полторак заявив, що станом на 18 грудня більша частина запланованих заходів під час дії правового режиму воєнного стану у визначених областях України виконана. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5583-%2820-12-2018%29.pdf>

26. **Капсамун І. 66 країн – ”за” свободу українських моряків** / Іван Капсамун, Наталія Пушкарук // День. — 2018. — 19 груд. (№ 231). — С. 4. Подано інформацію, що Генеральна Асамблея ООН ухвалила ініційовану Україною резолюцію, яка закликає Росію вивести свої війська з території окупованого Криму і засуджує зростаючу російську військову присутність в Чорному та Азовському морях. Акцентовано увагу, що 17 грудня цього року на майдані Незалежності в Києві відбулася громадянська акція на підтримку полонених моряків України та українських політв'язнів в окупованому Криму і в Росії ”Пам'ятай про тих, хто в полоні”. Учасники заявили про свій намір вимагати посилення санкцій проти Росії через напад на українські кораблі у Чорному морі — на рівні ПАРС, Ради Європи, НАТО та ООН.
Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/66-krayin-za-svobodu-ukrayinskyh-moryakiv>

27. **Карпюк Г. Як не захлинутися в потоці російської брехні** / Геннадій Карпюк // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 12-13. Йдеться про спротив фейкам у контексті комунікаційно-контентної

безпеки. Зазначено, що останні події навколо бруталного захоплення російськими силовиками українських військових кораблів разом з екіпажами із застосуванням засобів вогневого ураження в нейтральних водах неподалік від Керченської протоки, а потім і запровадження керівництвом нашої країни правового режиму воєнного стану породило фесричний сплеск активності фейкоробів — переважно російського походження. Наголошено, що "цілком алгоритмічно відкрилися мережеві "консерви", які намагалися заповнити свідомість українців правдоподібною ахінеєю про мобілізацію, нові утиски влади та різні жахи про запровадження воєнного стану". Подано назви агентств – лідерів з фейків серед російських ЗМІ. Російські спецслужби намагаються організувати в Україні мережу інтернет-провокаторів саме серед українських громадян, аби створити ілюзію реальності фейкових дописів. Така активність російських спецслужб в інформаційному просторі, яка дедалі зростає, змусила багато країн переглянути поточні підходи до убезпечення від недружнього контентного впливу. Акцентовано увагу на діях України у медіапросторі, правових дефініціях щодо всього, що відбувається в потоковому режимі навколо російської агресії.

Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5583-%2820-12-2018%29.pdf>

28. **Каспрук В. Путіна потрібно зупинити в Україні /** Віктор Каспрук // Шлях перемоги. — 2018. — 26 груд. (№ 52). — С. 3. *Йдеться про проблему покарання Путіна та його оточення за агресію проти України та анексію Криму. Зазначено, що агресивна політика Росії загрожує всій світовій цивілізації, тому міжнародна спільнота повинна виробити консолідовану політику протидії агресору.*

29. **Кіндсфатер О. Як фотографія з фронтових Пісків допомогла врятувати селекційний запас пшениці /** Олександр Кіндсфатер // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 17. *Йдеться про фото талановитого фотокореспондента Анатолія Степанова, зроблене у 2014 року в Пісках, де впадає в очі контраст між добірним*

зерном, що символізує життя й благополуччя, і стрічкою з боєприпасами, яка несе смерть і руйнування. Крім символічного наповнення, фотографія зіграла важливу інформаційну роль – завдяки саме цьому знімку українські селекціонери врятували для країни селекційний запас рідкісних сортів пшениці. Зазначено, що напередодні 2015 року з Києва у Піски прибули науковці Національної академії наук. Перебуваючи під обстрілами, вони із солдатами разом зібрали пшеницю і вивезли в Київ як велику селекційну цінність та національне надбання. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5583-%2820-12-2018%29.pdf>

30. **Лабай В. Байдужості до людської біди не повинно бути /** Василь Лабай // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 4. *Проінформовано про гуманітарну акцію військовослужбовців операції Об'єднаних сил. Так бійці Збройних Сил України (ЗСУ) за підтримки Міжнародного благодійного фонду "Сприяння розвитку медицини" передали 40 інвалідних візків особам з обмеженими фізичними можливостями, які проживають на Луганщині й Донеччині.* Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5583-%2820-12-2018%29.pdf>

31. **Литонинский В. Свидетели истории /** Валерий Литонинский // Корреспондент. — 2018. — № 24 (21 дек.). — С. 10-13. *Проаналізовано політичні події грудня 2018 року в Україні. Акцентовано увагу на проведенні 15 грудня 2018 року в Софії Київській Об'єднаної собору, що затвердив статут новоствореної автокефальної Православної церкви України та обрав її предстоятеля – 39-річного Митрополита Епіфанія. Також наголошено на зустрічі Президента України Петра Порошенка з представниками ЄС і НАТО у Брюсселі, що стосувалась питань, пов'язаних із реакцією світу на агресію Росії проти України у Керченській протоці, зокрема, продовження дії санкцій проти Росії.* Текст: <https://korrespondent.net/ukraine/4046021-svydetely-ystoryu-avtokefalyia-pered-vyboramy>

32. **Лосєв І. Кримські уроки** / Ігор Лосєв // Шлях перемоги. — 2018. — 26 груд. (№ 52). — С. 3. *Йдеться про необхідність визначення чіткої стратегії дій української влади в контексті подій листопада 2018 року в Керченській протоці, коли росіяни захопили українські кораблі. Наголошено на необхідності усвідомлення того, що Україна є морською державою і повинна мати потужні Військово-морські сили. Висловлено думку щодо ситуації в анексованому Криму, зокрема, спростовано твердження про нібито тотальну проросійськість Криму. Відзначено масову участь кримчан у підтримці полонених українських моряків, що свідчить про значні ментальні зміни в Криму.*

33. **Лук'янчук Б. Кремль посипає Тимошенко порошком** / Богдан Лук'янчук // Нова Каховка. — 2018. — 21 листоп. (№ 47). — С. 2. *Наведено думку головного редактора радіостанції "Ехо Москви" Олексія Венедиктова про те, що президент Росії Володимир Путін дав зрозуміти, що на виборах президента в Україні підтримає Юлію Тимошенко (народного депутата України, лідера ВО "Батьківщина"). Журналіст, який є одним із найбільш поінформованих у Росії, впевнений, що внесення Юлії Тимошенко до санкційного списку Російської Федерації (РФ) допоможе її електоральним шансам.*

34. **Олехнович О. Західні санкційні лещата стискають "економіку" російського "ведмедя"** / Олександр Олехнович // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 14. *Розглянуто міжнародні санкції щодо Російської Федерації (РФ), спрямовані на припинення агресії Росії проти України, які почали застосовувати з 2014 року. Їх ввели близько півсотні країн, зокрема члени ЄС, США, Канада, Японія, Норвегія, Швейцарія, Австралія, Нова Зеландія, власне Україна та, неформально, Китай. Класифікують політичні санкції, що діють проти владної верхівки і всіх до неї причетних, та секторальні економічні, спрямовані проти окремих секторів економіки РФ. Акцентовано увагу на особливостях економічних*

санкцій проти РФ. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5583-%2820-12-2018%29.pdf>

35. **Партнери координують протидію агресії** // Уряд. кур'єр. — 2018. — 21 груд. (№ 242). — С. 3. *Надано інформацію про зустріч в Києві Президента України Петра Порошенка зі Спеціальним представником Державного департаменту Сполучених Штатів Америки (США) у справах України Куртом Волкером. Обговорено останній розвиток подій на Донбасі та питання протидії повзучій окупації Росією Азовського моря та Керченської протоки. Петро Порошенко та Курт Волкер скоординували підходи щодо продовження міжнародного тиску на російську сторону, яка має забезпечити повагу до свободи судноплавства, а також негайне й безумовне звільнення захоплених моряків і кораблів України. Особливу увагу приділено перспективам зміцнення стратегічного партнерства між Україною та США, співпраці у сфері безпеки та оборони, а також підтримці на шляху подальшого впровадження реформ в Україні. Під час зустрічі з Головою Верховної Ради України (ВР України) Андрієм Парубієм Курт Волкер висловив сподівання, що Україна не продовжуватиме терміну чинності воєнного стану і надалі дотримуватиметься демократичних принципів. В свою чергу Андрій Парубій підкреслив, що таке рішення було важливим для координації між цивільними й військовими адміністраціями та запевнив, що президентські вибори відбудуться вчасно.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/partneri-koordinuyut-protidiyu-agresiyi/>

36. **Подолян Я. "Сьогодні наголос – на індивідуальній підготовці військовослужбовця"** / Ярослава Подолян ; Спілкувалися Роман Вус, Богдана Дереш // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 1, 8-9. *Висвітлено трансформації, які відбуваються у Збройних Силах України (ЗСУ) протягом останніх років. Армія отримує нову й модернізовану техніку, розбудовується інфраструктура, якісно іншою стає система підготовки військ. Про те, як організовано систему*

підготовки військ сьогодні, розповів перший заступник начальника Головного управління підготовки військ ЗСУ полковник Ігор Подолян.
Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5583-%2820-12-2018%29.pdf>

37. **Президент України Петро Порошенко: "Несу відповідальність за оборону держави і дію в її інтересах"** // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 2. Подано тези виступу на прес-конференції Президента України Петра Порошенка з приводу введення воєнного стану в окремих областях України. Президент, зокрема, зауважив, що "під час запровадження в державі цього особливого правового режиму відстоював позицію недопущення обмеження всіх прав і свобод громадян, і нині вони зберігаються". Також, П. Порошенко наголосив на своїй принциповій позиції стосовно виборів, зазначивши, що "жоден воєнний стан не буде перешкоджати проведенню виборів".
Текст: <https://www.president.gov.ua/news/nesu-vidpovidalnist-za-oboronu-derzhavi-i-diyu-v-yiyi-intere-52094>

38. **Пушкарук Н. "НАТО збільшуватиме допомогу Україні"** / Наталія Пушкарук // День. — 2018. — 20 груд. (№ 232). — С. 3. Подано інформацію, що 18 грудня цього року, у Брюсселі відбулося засідання Комісії Україна — НАТО (КУН) на рівні послів, присвячене оцінці виконання нашою державою Річної національної програми співпраці.
Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-planety/nato-zbilshuvatyme-dopomogu-ukrayini>

39. **РНБО ухвалила важливі рішення в оборонній сфері** // Голос України. — 2018. — 28 груд. (№ 250). — Електрон. ресурс. Йдеться про засідання Ради національної безпеки та оборони (РНБО), під час якого Секретар РНБО Олександр Турчинов зазначив, що запровадження воєнного стану дозволило оцінити, наскільки країна готова мобілізувати всі свої ресурси, щоб протидіяти повномасштабній військовій агресії. Олександр Турчинов проінформував про виконання Державного оборонного замовлення у 2018 році та відзначив значне збільшення

фінансування завдань оборони і безпеки. За результатами обговорення питання "Щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів" вирішено підтримати запровадження санкцій, насамперед, щодо юридичних та фізичних осіб – російських компаній, бізнесменів, політиків, які активно підтримували чи сприяли агресивним діям проти України. Також запроваджено обмежувальні заходи проти організаторів так званих "виборів" на окупованих територіях Донецької та Луганської областей, а також щодо військових, суддів та правоохоронців, причетних до незаконного захоплення українських моряків під час акту агресії РФ проти України в Керченській протоці 25 листопада 2018 року.

Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311837>

40. **Сірка Й. Чому воскрес "переговорник" Медведчук?** / Йосиф Сірка // Шлях перемоги. — 2018. — 26 груд. (№ 52). — С. 5. *Йдеться про виступ Віктора Медведчука на російському телебаченні, де він повідомив про свої переговори з президентом Російської Федерації (РФ) Володимиром Путіним щодо "варіантів обміну українських моряків". Висловлено думку, що виступ на російському телебаченні – своєрідний піар Віктора Медведчука як учасника виборчого процесу в Україні в 2019 році.*

41. **Сірук М. "Гарні новини" від спецпредставника** / Микола Сірук // День. — 2018. — 21-22 груд. (№ 233/234). — С. 6-7. *Йдеться про те, що в Києві з черговим візитом побував Спеціальний представник Державного департаменту США з питань України Курт Волкер. Зокрема 18 грудня він провів зустрічі з головою Верховної Ради Андрієм Парубієм, представниками фракцій Верховної Ради та міністром оборони і начальником Генштабу ЗСУ Степаном Полтораком та Віктором Муженком. А 19-го ранком перед зустріччю з Президентом України Волкер дав інтерв'ю трьом українським ЗМІ: друкованому виданню, радіостанції й телеканалу. Основна тема розмови – мета його візиту до України та результати переговорів з українськими представниками.*

Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-planety/pravo-narodiv-obyraty-vlasnu-svobodu-y-dolyu-nezvorotnyy-trend>

42. **Снігир О. Навипередки з міжнародним правом : чи стане маленький азовський вигравш Росії великим морським програшем Заходу?** / Олена Снігир // Дзеркало тижня. — 2018. — 21 – 27 груд. (№ 49). — С. 1, 6. *Йдеться про те, що акт російської агресії проти України в Керченській протоці й Чорному морі виходить далеко за межі російсько-українського конфлікту і навіть за межі руйнування європейської системи безпеки. Зазначено, що Російська агресія проти українських кораблів у Керченській протоці та водах Чорного моря 25 листопада знову поставила питання про доцільність розірвання дипломатичних відносин між Україною і Росією, загострила тему Договору між Україною і РФ про співробітництво у використанні Азовського моря і Керченської протоки від 2003 року. Позиція МЗС полягає в недоцільності денонсації цього договору через незавершеність процедурних питань в арбітражному провадженні Міжнародного трибуналу ООН з морського права, куди Україна 2016 року подала позов проти Росії через порушення останньою Конвенції ООН з морського права. Спираючись на логіку пояснень МЗС, дипломати не ризикують розривати договір, який є частиною цього позову доти, доки Арбітражний трибунал почне розглядати справу по суті. А судячи з черговості процедурних моментів, на це можна очікувати не раніше, ніж через рік.* Текст: https://dt.ua/international/naviperedki-z-mizhnarodnim-pravom-297606_.html

43. **Старий П. Конституційні права українців захистив Олег Ляшко** / Павло Старий // Град Прилуки (м. Прилуки). — 2018. — 28 листоп. (№ 48). — С. 2. *Розглянуто особливості ухвалення Верховною Радою введення воєнного стану в Україні у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації (РФ) у Керченській протоці. Зазначено, що на вимогу лідера Радикальної партії, народного депутата України Олега Ляшка президент України Петро Порошенко ввів воєнний стан тільки на*

прикордонних територіях і виключив із закону норму про обмеження конституційних прав громадян, а Верховна Рада проголосувала за фіксовану дату виборів – 31 березня 2019 року, щоб уникнути інсинуацій. Подано тези виступу Олега Ляшка під час обговорення законопроекту про введення воєнного стану.

44. **У НАТО інтегрується не військо, а вся країна** // Уряд. кур'єр. — 2018. — 29 груд. (№ 246). — С. 2. *Йдеться про прес-конференцію віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Іванни Климпуш-Цинцадзе, яка розповіла про підготовку проекту Річної національної програми співробітництва України з НАТО на 2019 рік. Вона зазначила, що йдеться не суто про сектор безпеки та оборони, який змінюється відповідно до стандартів НАТО, а й про велику кількість завдань у сфері демократизації, освіти, покращання умов ведення бізнесу, проведення судової реформи тощо.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/u-nato-integruyetsya-ne-vijsko-vsya-krayina/>

45. **Українська армія – лідер народної довіри** // Нар. армія. — 2018. — 27 груд. (№ 52). — С. 2. *Подано тези виступу Президента України — Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України Петра Порошенка під час робочого візиту на Житомирщину. Виступаючи перед військовими, глава держави зазначив, що українська армія є лідером довіри українського народу серед усіх державних інституцій. Петро Порошенко привітав усіх українських воїнів зі знаменною історичною подією — створенням єдиної помісної Православної церкви України, Об'єднавчий собор якої зібрався 15 грудня і обрав предстоятеля. Президент також привітав військових та їхні родини з майбутніми новорічними та різдвяними святами.* Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5584-%2827-12-2018%29.pdf>

46. **Фагор В. "Эхо Москвы" докатилось до України. Явный знак: Кремль поддержит Тимошенко** / Владислав Фагор // Новий день

(Херсонщина). — 2018. — 21 листоп. (№ 47). — С. 2. *Висвітлено думку російського військового експерта та журналіста Павла Фельгенгауера стосовно очікувань російського президента Володимира Путіна щодо нового глави держави в Україні, який допоможе йому повернути країну у статус російського протекторату і вирішити українське питання мирним шляхом. Також, як зазначив політолог Віктор Уколов, критичні заяви Путіна на адресу Президента України Петра Порошенка свідчать про підтримку Кремлем Юлії Тимошенко (народного депутата України, лідера ВО "Батьківщина"), яка є найближчою до П. Порошенка у передвиборчому рейтингу. Про те, що Росія робить ставку на Юлію Тимошенко наголосив і експерт московського центру Карнегі Андрій Колесников.*

47. **Чекалкин Д. Дмитрій Чекалкин: "Чому я так активно продовжаю вести антипутинську пропаганду? Чому що своїми очима побачив, во що перетворили родину мого батька і діда в Росії, в яких жахливих умовах там живуть люди"** / Дмитрій Чекалкин ; бесіду вела Ольга Бєспєрстова // Факти і комент. — 2018. — 27 дек. — 2 янв. (№ 51). — С. 7, 8. *Відомий блогер і шоумен, теле- та радіоведучий, генеральний директор агентства Diva production Дмитро Чекалкін поділився думками про ключові події року, що минає, та перспективи для України. Він зупинився на російсько-українському гібридному конфлікті, зокрема, збройному нападі росіян на українські кораблі у районі Керченської затоки; проаналізував особливості путінського режиму та вплив зовнішньополітичної стратегії Кремля на світову безпеку; акцентував увагу на питаннях, пов'язаних із майбутніми виборами й окремими кандидатами на посаду президента України тощо.*
Текст: <https://www.pressreader.com/ukraine/fakty-i-kommentarii/20181227/281659666158039>

48. **Шевчук Ю. Наполягаємо на звільненні заручників Кремля до нового року** / Юліана Шевчук // Голос України. — 2018. — 22 груд.

(№ 247). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про засідання у Верховній Раді України (ВР України) неформальної групи "Мінська платформа" під головуванням Першого заступника Голови ВР України, представника України в гуманітарній підгрупі Тресторонньої контактної групи (ТКГ) з мирного врегулювання ситуації на Сході України Ірини Геращенко та за участі представників всіх депутатських фракцій і груп. Обговорено питання звільнення українських заручників та військовополонених з російського полону, а також ситуацію в Азовському і Чорному морях. Ірина Геращенко проінформувала народних депутатів про перемовини в Мінському форматі та зазначила, що питання щодо звільнення заручників заблоковано Росією. Представник України в ТКГ Євген Марчук розповів про пропозиції української сторони на переговорах щодо ситуації в Керченській протоці та формату обміну заручників. Він повідомив, що Україна запропонувала обговорити на наступному засіданні ТКГ 16 січня питання скасування фейкових виборів, які відбулися на Донбасі, розпуск сформованих на основі цих виборів структур і скасування указу президента Російської Федерації (РФ) Володимира Путіна про визнання документів ОРДО і ОРЛО. Також надано пропозицію обговорити проведення виборів на цих територіях відповідно до українського законодавства і стандартів ОБСЄ. "Процес звільнення заручників і політв'язнів і пошуку зниклих заблоковано РФ і їх маріонетками. На останніх засіданнях гуманітарної групи і ТКГ всі українські ініціативи було відхилено. Але ми не збираємося опускати руки і напружували ще низку ідей, аби боротися за звільнення кожного українця", – резюмувала за підсумками засідання Перший заступник Голови ВР України. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311706>*

Захист цивільного населення під час збройного конфлікту

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

49. Гордієнко Є. П. **Нормативно-правове забезпечення соціального захисту учасників бойових дій** / Є. П. Гордієнко // Ефективність держ. упр. : зб. наук. пр. / Львів. регіон. ін-т Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – 2018. – Вип. 1. – С. 117-125. – **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп16157-1(54)**. Узагальнено чинні нормативно-правові акти, що регулюють суспільні відносини у сфері соціального захисту учасників бойових дій. Визначено основне коло питань, які потребують подальшого законодавчого регулювання соціального захисту учасників бойових дій. Розроблено та запропоновано систематизацію нормативно-правових актів за відповідними класифікаційними ознаками. Текст: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_54/fail/15.pdf

50. **Досвід переселень. Досвід солідарності** : [збірник / упоряд. О. Довгополова]. — Одеса : Фенікс, 2017. — 118, [1] с. : табл. — (Проект "Від групи до особистості: мистецтво в пошуках соціальної солідарності"). — **Шифр зберігання в Бібліотеці: А792102**. Висвітлено досвід вимушених переселень, що відбувалися в різних історичних ситуаціях та в сучасній Україні. В 2014 році перед Україною постали проблеми, до зустрічі з якими країна не була готова. Для сотень тисяч українських громадян в 2014 виникла необхідність шукати собі новий дім. Збірка об'єднує декілька роздумів, що народилися під час здійснення проекту "Від групи до особистості: мистецтво в пошуках соціальної солідарності" в Одесі 2017 року. Одеська група неформальної освіти Hubs of History за підтримки товариства "Бохум-Донецьк" та Міністерства іноземних справ ФРН намагалися підійти до проблеми вимушеного переселення з різних боків: і з теоретичного, і з художнього. Зібрано тексти різножанрові, спрямовані на дуже різні теми та сенсові поля, але всі вони сфокусовані на пошуку можливості.

51. **Тарасенко Ю. М. Заходи запобігання злочинам, що вчиняються внутрішньо переміщеними особами в Україні / Ю. М. Тарасенко // Вчені зап. Тавр. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Юрид. науки. – 2018. – Т. 29 (68), № 5. — С. 102-106. Розкрито низку загальносоціальних та спеціально-кримінологічних заходів запобігання злочинам, що вчиняються внутрішньо переміщеними особами. На думку автора, комплексне застосування Україною вищенаведених заходів дозволить знизити кількість учинюваних злочинів внутрішньо переміщеними особами.** Текст: http://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/5_2018/21.pdf

Статті з періодичних видань

52. **Геращенко И. Ирина Геращенко: ”Россия не готова идти ни на какие компромиссы по освобождению заложников. Наоборот, она ловит и задерживает новых” / Ирина Геращенко ; беседу вела Ольга Бесперстова // Факты и коммент. — 2018. — 20 – 26 дек. (№ 50). — С. 5-6. Народний депутат України, Перший заступник Голови Верховної Ради України, Уповноважений (з 2014 року) Президента України з мирного врегулювання ситуації в Донецькій і Луганській областях Ирина Геращенко розповіла в інтерв'ю про те, чому не можна ні за яких обставин опускати руки, коли мова йде про звільнення громадян України з катівень бойовиків ”Л/ДНР” і російських тюрем, про майбутні вибори, про віру в Україну та її народ. Ирина Геращенко, зокрема, наголосила, що боротьба за звільнення кожного українця буде продовжуватись, незважаючи на те, що переговорний процес з обміну заручниками надзвичайно важкий та непередбачуваний.** Текст: <https://fakty.ua/290486-putinu-plevat-na-svoih-grazhdan-kotoryh-on-posylaet-ubivat-ukraincev---irina-geracshenko>

53. **Копанева Е. Я бегаю в любую погоду. Сейчас для меня пробежка – это такая же потребность, как, например, чистка зубов / Екатерина Копанева // Факты и коммент. — 2018. — 27 дек. – 2 янв. (№ 51). — С. 9. Подано розповідь про бійця АТО Олександра Дармороса,**

який втратив на війні ногу та зір, взяв участь у Марафоні морської піхоти США, у Хмельницькому, звідки він родом, відсвяткував новосілля в будинку, який купив на виділені державою кошти, та одружився. Зазначено, що на новосілля до бійця приїздив Президент України Петро Порошенко.

Текст: <https://www.pressreader.com/ukraine/fakty-i-kommentarii/20181227/>

54. **Соколова Я. ”Чтобы возить артистов к нашим бойцам, я специально купил пассажирскую ”газель”** / Яна Соколова // Факты и коммент. — 2018. — 20 – 26 дек. (№ 50). — С. 7. *Подано розповідь про найстаршого волонтера України на позивний ”Дід” – 68-річного полтавчанина Івана Миколайовича Данилевського. З перших днів війни 2014 року Іван Миколайович їздить на передову з концертною бригадою, піднімаючи бойових дух українських бійців. Волонтер побував у районі бойових дій 280 разів, відвіз туди понад 400 тон гуманітарного вантажу для бійців і мирних жителів. ”Вже п’ятий рік мотаюся між війною та миром”, – каже він. Для людей, які знаходяться в постійному стресі через бойові дії, волонтер влаштовує свято, а під Новий рік відправляється на передову у ролі Діда Мороза.*

Текст: <https://www.pressreader.com/ukraine/fakty-i-kommentarii/20181220/281569471832753>

55. **Учасники АТО та їхні родини відпочивали в ”Буковелі”** // Молодь України. — 2018. — 29 листоп. (№ 37/38). — С. 5. *Подано інформацію, що Центр військової підготовки та інформації народного депутата України Олександра Шевченка четвертий рік поспіль організовує відпочинок для учасників війни та їх родин відпочинок в туристичному комплексі ”Буковель”. Зазначено, що у межах благодійних проєктів Олександра Шевченка у ”Буковелі” вже пройшли реабілітацію майже 1800 вояків та членів їхніх сімей.*

56. **Цебрій О. Олександр Цебрій: ”Прагнемо зробити все, щоб в Умані жилося зручно й затишно”** / Олександр Цебрій ; бесіду вів Роман

Кирей // Уряд. кур'єр. — 2018. — 21 груд. (№ 242). — С. 6. Подано матеріали бесіди з Уманським міським головою Олександром Цебрієм про розвиток міста, зокрема, про реалізацію міського проекту для студентства "Академія молодіжного лідера". Зазначено, що в межах проекту молодь здобуває навички та знання методів управління і починає усвідомлювати особисту відповідальність перед суспільством. Олександр Цебрій також розповів про розвиток соціальної сфери та про шляхи вирішення проблем людей з інвалідністю. Міський голова проінформував про реалізацію в місті стратегії соціального захисту учасників бойових дій та членів родин загиблих.

Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/oleksandr-cebrij-pragnemo-zrobiti-vse-shob-v-umani/>

57. **Юрченко М. Боротьба за країну триває саме на Донбасі : воїни боронять її зброєю, а вчителі – українським словом / Михайло Юрченко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 22 груд. (№ 243). — С. 3.** Надано інформацію про робочий візит Президента України Петра Порошенка на Донеччину, під час якого він відвідав 72-гу окрему механізовану бригаду, що виконує бойові завдання в межах операції Об'єднаних сил. Глава держави подякував воїнам за мужність і героїзм та підбив деякі підсумки воєнного стану. Петро Порошенко акцентував увагу на загостренні воєнно-стратегічної ситуації навколо України та наголосив, що посилення Росією своїх угруповань вздовж усього кордону з Україною можна розцінювати як "передумову до повномасштабного вторгнення на нашу землю". Президентське подружжя відвідало також бахмутський Інклюзивно-ресурсний центр, де передало навчальним закладам північних районів Донецької області, зокрема Слов'янська і Бахмута, 14 тисяч українськомовних шкільних підручників. Президент України одним із символів відчутних змін у країні назвав розвиток інклюзивної освіти та відкриття інклюзивно-ресурсних центрів і повідомив, що вже затверджено спеціальну програму, в межах якої на відродження

Донеччини і Луганщини Європейський Союз (ЄС) надає 54 мільйонів євро. Зазначено, що внаслідок реалізації проекту Фонду Порошенка "Україна – єдина" придбано 30 тисяч українськомовних шкільних підручників на суму 2,2 мільйона гривень для учнів Донеччини.

Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/borotba-za-krayinu-trivaye-same-na-donbasi/>

Міжнародний досвід вирішення конфлікту

Статті з періодичних видань

58. **Ветрова А. Генассамблея ООН призвала Росію вивести війська их Крима и освободить пленных украинских моряков / Анна Ветрова // Факты и коммент. — 2018. — 20 – 26 дек. (№ 50). — С. 2.** *Йдеться про перемогу, яку одержала Україна на міжнародній арені: Генеральна Асамблея ООН ухвалила ініційовану Україною резолюцію "Проблема мілітаризації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя (Україна), а також частин Чорного та Азовського морів". Документ підтримали 66 країн, 19 голосували проти (серед них Росія, Білорусь, Армєнія та Сербія). У коментарі Міністерства закордонних справ України зазначено, що нова резолюція буде використана у контексті зусиль України з деокупації території нашої держави, а також для відновлення стабільності у регіоні Чорного й Азовського морів.*

59. **Вус Р. Операція "щит пустелі", яка переросла в успішну "бурю" / Роман Вус // Нар. армія. — 2018. — 20 груд. (№ 51). — С. 15.** *Йдеться про другу війну в Перській затоці (першою була Ірано-іракська у 1980-х роках). Зазначено, що бойові дії у Перській затоці в 1990–1991 роках і досі лишаються зразком блискучої воєнної операції з організацією чіткої взаємодії всіх родів військ країн-союзниць та неймовірними масштабами тилового забезпечення. Шість тижнів авіанальотів і наземна операція коаліційних військ практично знищили іракську армію, яка на той час була четвертою за величиною у світі. Акцентовано увагу*

на операції "Щит пустелі", яка навіть для США залишається неперевершеним досягненням у розгортанні бойових частин за короткий час і в такому обсязі. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5583-%2820-12-2018%29.pdf>

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко
2 січня 2019 р.**